

***RAPORT Z EWALUACJI
STANDARDÓW OCHRONY
MAŁOLETNICH
w Szkole Podstawowej im.
Henryka Sienkiewicza w Jaczowie***

Opracowała: Julita Zwolińska

Jaczów, 14.01.2026 r

1. Cel ewaluacji

Ewaluacja została przeprowadzona w celu oceny stopnia wdrożenia Standardów Ochrony Małoletnich w Szkole Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Jaczowie, zgodnie z aktualnym stanem prawnym.

Celem ewaluacji jest:

- ocena stopnia wdrożenia standardów ochrony małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami (m.in. ustawa z 13 lipca 2023 r. o zmianie Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego),
- identyfikacja mocnych stron i obszarów wymagających poprawy,
- zapewnienie bezpieczeństwa psychicznego, fizycznego i emocjonalnego uczniów, ●
ujednolicenie procedur reagowania w sytuacjach zagrożenia.

2. Zakres ewaluacji

a) dokumenty i procedury

- kompletność i aktualność szkolnego Standardu Ochrony Małoletnich,
- istnienie procedur interwencji, zgłaszania i dokumentowania incydentów,
- zgodność dokumentów z aktualnym stanem prawnym,
- czytelność zapisów i dostępność dla pracowników i rodziców.

b) kadra pedagogiczna i pracownicy szkoły

- znajomość procedur i zasad ochrony małoletnich,
- świadomość obowiązków prawnych dotyczących reagowania,
- odbycie szkoleń (częstotliwość, zakres),
- gotowość do reagowania w sytuacjach zagrożenia.

c) uczniowie

- świadomość praw, możliwości zgłaszania zagrożeń i form wsparcia,
- wiedza o tym, do kogo zwrócić się o pomoc,
- poziom poczucia bezpieczeństwa w szkole.

d) rodzice i środowisko rodzinne

- dostęp rodziców do procedur i informacji,
- gotowość szkoły do współpracy z rodzicami,

- czytelność zasad komunikacji i wsparcia.

e) organizacja przestrzeni i funkcjonowania szkoły

- monitoring i nadzór nad miejscami szczególnie narażonymi,
- bezpieczne procedury odbioru i opuszczania szkoły przez uczniów,
- zasady bezpieczeństwa w Internecie.

3. Metody badawcze

Zastosowano następujące metody:

analiza dokumentów

- Standard Ochrony Małoletnich obowiązujący w szkole
- Statut szkoły
- Procedury szkolne
- Program wychowawczo - profilaktyczny
- Przegląd zgłoszeń i interwencji (bez danych wrażliwych). *ankietowanie*

Przeprowadzono trzy rodzaje ankiet:

- ankieta uczniowska
- ankieta rodziców
- ankieta pracowników szkoły (nauczycieli i pracowników niepedagogicznych)

obserwacja

- przestrzenie wspólne
- przebieg przerw
- zachowania uczniów i personelu

4. Kryteria oceny

a) zgodność z prawem

- czy dokumenty spełniają wymogi ustawowe,
- czy obowiązki nauczycieli są jednoznacznie opisane.

b) skuteczność

- czy procedury są stosowane w praktyce,
- czy pracownicy wiedzą, jak reagować,

c) dostępność

- czy dokumenty są zrozumiałe i udostępnione (strona www, dziennik elektroniczny),
- czy uczniowie i rodzice wiedzą, gdzie szukać informacji,

d) profilaktyka

- programy wychowawcze, edukacja o bezpieczeństwie, cyberbezpieczeństwie, programy rekomendowane,
- działania przeciwdziałające przemocy rówieśniczej,
- działanie wzmacniające zdrowie psychiczne uczniów,

e) atmosfera i relacje

- poczucie bezpieczeństwa uczniów,
- jakość komunikacji z rodzicami,

5. Wyniki ewaluacji

A. Dokumenty i procedury

W ramach ewaluacji Standardów Ochrony Małoletnich dokonano analizy obowiązujących w szkole dokumentów, w szczególności: Standardów Ochrony Małoletnich, Statutu Szkoły, procedur szkolnych oraz Programu wychowawczo-profilaktycznego. Przeprowadzony przegląd wykazał spójność zapisów poszczególnych dokumentów oraz ich zgodność z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego i aktualnymi wytycznymi w zakresie ochrony dzieci.

Dokumentacja szkolna uwzględnia jasno określone zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom, procedury reagowania w sytuacjach trudnych oraz działania profilaktyczne i wychowawcze. Nie stwierdzono rozbieżności ani zapisów wymagających korekty.

Uzupełnieniem analizy dokumentów był przegląd zgłoszeń i interwencji podejmowanych w ramach ochrony małoletnich, prowadzony z zachowaniem zasady poufności i bez przetwarzania danych wrażliwych. W roku poprzednim odnotowano trzy interwencje związane z ochroną nieletnich, które zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi procedurami. W bieżącym roku szkolnym nie odnotowano żadnych zgłoszeń ani interwencji w tym obszarze.

Analiza dokumentów oraz dostępnych danych potwierdza, że w szkole funkcjonuje spójny i skuteczny system ochrony małoletnich, a przyjęte rozwiązania organizacyjne i proceduralne są właściwie stosowane w praktyce.

Wnioski

- Szkolne Standardy Ochrony Małoletnich zostały opracowane i wdrożone.
 - Dokument jest zgodny z obowiązującymi przepisami.
 - Procedury reagowania na zagrożenia są opisane jasno, należy je stale przypominać.
 - Nowi pracownicy są na bieżąco zapoznawani z dokumentem.
 - Dokumenty są dostępne na stronie internetowej szkoły.
 - Dokumenty są wywieszone w wersji papierowej w obu budynkach, dostępne zarówno w wersji dla rodziców jak i w wersji uproszczonej dla uczniów.
 - W obu budynkach szkoły zostały umieszczone wersje graficzne dla uczniów.
-

B. Kadra pedagogiczna i pracownicy

W ankiecie dotyczącej Standardów Ochrony Małoletnich wzięło udział 44 pracowników szkoły, w tym nauczyciele oraz pracownicy administracji i obsługi.

Wszyscy respondenci deklarują znajomość Standardów Ochrony Małoletnich obowiązujących w placówce oraz potwierdzają, że zapoznali się z treścią dokumentu. Świadczy to o skutecznym przekazaniu informacji oraz właściwym wdrożeniu standardów wśród całego personelu szkoły.

Wszyscy ankietowani wskazali, że potrafią rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci oraz wiedzą, jak reagować w sytuacji ich wystąpienia. Odpowiedzi te potwierdzają wysoki poziom świadomości pracowników w zakresie ochrony małoletnich oraz znajomość obowiązujących procedur interwencyjnych.

Pojedyncze osoby wskazały, że w swojej pracy spotkały się z sytuacjami, które skłaniały do refleksji nad praktycznym stosowaniem Standardów Ochrony Małoletnich. Zdecydowana większość respondentów nie miała takich doświadczeń, co potwierdza, że przyjęte zasady są na co dzień realizowane w sposób właściwy. Wskazania te podkreślają jednocześnie znaczenie systematycznego monitorowania i doskonalenia działań w obszarze ochrony małoletnich.

W odpowiedzi na pytanie dotyczące uwag, poprawek lub sugestii odnoszących się do treści dokumentu Standardów Ochrony Małoletnich, zdecydowana większość pracowników nie zgłosiła żadnych zastrzeżeń ani propozycji zmian. Może to świadczyć o tym, że dokument jest postrzegany jako jasny, czytelny i adekwatny do realiów funkcjonowania szkoły.

Analiza metryczki wskazuje, że w badaniu udział wzięli zarówno pracownicy dydaktyczni, jak i pracownicy administracji i obsługi, co pozwala uznać wyniki ankiety za reprezentatywne dla całej społeczności pracowniczej szkoły.

Wnioski

- Kadra pedagogiczna oraz pracownicy administracji i obsługi wykazują bardzo wysoki poziom świadomości w zakresie Standardów Ochrony Małoletnich. Wszyscy ankietowani znają obowiązujące w szkole standardy oraz zapoznali się z treścią dokumentu.
- Pracownicy szkoły deklarują pełną gotowość do rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci oraz właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia, co świadczy o skuteczności dotychczasowych szkoleń i działań informacyjnych.
- Zdecydowana większość pracowników nie zaobserwowała naruszeń zasad zawartych w Standardach Ochrony Małoletnich przez innych pracowników, co wskazuje na ich przestrzeganie w codziennej praktyce szkolnej.
- Brak zgłoszonych uwag i sugestii dotyczących treści dokumentu Standardów Ochrony Małoletnich może świadczyć o jego czytelności, zrozumiałości i dostosowaniu do specyfiki szkoły.
- Pracownicy przeszli odpowiednie szkolenia.
- Pracownicy niepedagogiczni (obsługa, administracja) zgłaszają mniejszą pewność co do stosowania procedur.

Rekomendacje

1. Kontynuować systematyczne szkolenia wszystkich pracowników szkoły w zakresie ochrony małoletnich, w tym cykliczne przypominanie procedur reagowania oraz zasad wynikających ze Standardów Ochrony Małoletnich.
2. Utrwalać wśród pracowników postawę odpowiedzialności i gotowości do reagowania na wszelkie przejawy naruszeń standardów, w tym wzmacniać świadomość obowiązku zgłaszania nieprawidłowości.
3. Prowadzić regularny monitoring stosowania Standardów Ochrony Małoletnich, m.in. poprzez okresowe ankietowanie pracowników oraz analizę ewentualnych zgłoszeń.
4. Zapewnić stały dostęp do dokumentu Standardów Ochrony Małoletnich (w wersji papierowej i elektronicznej) oraz aktualizować go zgodnie z obowiązującymi przepisami i wytycznymi.
5. W dalszym ciągu obejmować działaniami informacyjnymi i szkoleniowymi również pracowników administracji i obsługi, podkreślając ich istotną rolę w systemie ochrony małoletnich w szkole.

C. Uczniowie

W badaniu ankietowym dotyczącym oceny bezpieczeństwa w szkole w kontekście standardów ochrony małoletnich wzięło udział **110 uczniów** klas III - VIII

Zdecydowana większość respondentów deklaruje, że **czuje się bezpiecznie w szkole**. Odpowiedzi „tak” udzieliło **51 uczniów**, natomiast odpowiedź „raczej tak” zaznaczyło **50 uczniów**. Łącznie oznacza to, że **101 uczniów (około 92%)** ocenia poczucie bezpieczeństwa w szkole pozytywnie. Jednocześnie niewielka grupa uczniów zgłosiła brak poczucia bezpieczeństwa. Odpowiedź „raczej nie” wskazało **4 uczniów**, a odpowiedź „nie” – **5**. Zdecydowana większość uczniów zadeklarowała, że wie, do kogo może zgłosić problem – odpowiedź „tak” wskazało 97 uczniów, co stanowi około 89% badanych. Wynik ten świadczy o wysokim poziomie świadomości uczniów w zakresie dostępnych form pomocy oraz osób odpowiedzialnych za wsparcie w sytuacjach trudnych. uczniów, co łącznie stanowi **9 osób (około 8%)** badanych. Jednocześnie **11 uczniów** zaznaczyło odpowiedź „nie jestem pewien”, co stanowi około **10%** badanych. Ta grupa uczniów może odczuwać niepewność lub brak wystarczającej jasności co do procedur zgłaszania problemów. Uzyskane wyniki pokazują, że szkoła w dużym stopniu **skutecznie informuje uczniów o możliwościach zgłaszania problemów**, jednak obecność odpowiedzi „nie jestem pewien” wskazuje na potrzebę dalszego wzmacniania działań informacyjnych. W szczególności zasadne wydaje się regularne przypominanie uczniom, **do kogo i w jaki sposób mogą zwrócić się o pomoc**, zwłaszcza w kontekście ochrony małoletnich.

Poziom świadomości uczniów w zakresie zgłaszania problemów jest wysoki, jednak dalsze działania edukacyjne mogą przyczynić się do zwiększenia poczucia pewności i bezpieczeństwa wszystkich uczniów.

„Czy nauczyciele reagują, gdy widzą niewłaściwe zachowania uczniów?”

Odpowiedź „zawsze” wskazało **46 uczniów**, natomiast „czasami” – **51 uczniów**. Łącznie oznacza to, że **97 uczniów (około 88%)** dostrzega reakcję nauczycieli na niewłaściwe zachowania, choć w znacznej części przypadków reakcja ta postrzegana jest jako **nie zawsze konsekwentna**.

Jednocześnie **8 uczniów** zaznaczyło odpowiedź „rzadko”, a **5 uczniów** odpowiedź „nigdy”. Łącznie **13 uczniów (około 12%)** ocenia reakcje nauczycieli jako niewystarczające lub nieobecne. Wynik ten może wskazywać na subiektywne poczucie części uczniów, że nie wszystkie niewłaściwe zachowania są zauważane lub odpowiednio rozwiązywane.

„Czy uważasz, że nauczyciele traktują uczniów z szacunkiem?”

Większość respondentów ocenia relacje nauczycieli z uczniami **pozytywnie**. Odpowiedź „tak” wskazało **47 uczniów**, natomiast „raczej tak” – **40 uczniów**. Łącznie **87 uczniów (około 81%)** uważa, że nauczyciele traktują uczniów z szacunkiem lub raczej z szacunkiem.

Jednocześnie **16 uczniów** zaznaczyło odpowiedź „raczej nie”, a **5 uczniów** odpowiedź „nie”. Łącznie **21 uczniów (około 19%)** wyraziło negatywną lub raczej negatywną opinię na temat sposobu traktowania uczniów przez nauczycieli.

Uzyskane wyniki wskazują, że relacje nauczyciel–uczeń są w większości postrzegane jako **oparte na wzajemnym szacunku**, jednak stosunkowo wysoki odsetek odpowiedzi „raczej nie” sugeruje, że część uczniów **doświadcza sytuacji, które odbiera jako brak szacunku**.

„Czy kiedykolwiek bałeś/-aś się zgłosić problem?”

Na pytanie dotyczące obaw związanych ze zgłaszaniem problemów **25 uczniów** odpowiedziało „tak”, co stanowi około **23%** respondentów. Wynik ten wskazuje, że niemal co czwarty uczeń doświadczył w przeszłości niepewności związanej z poinformowaniem dorosłych o trudnej sytuacji.

Odpowiedź „nie” zaznaczyło **42 uczniów (około 38%)**, co sugeruje, że ta grupa uczniów nie odczuwała obaw przed zgłoszeniem problemu. Jednocześnie **43 uczniów** wybrało odpowiedź „nie pamiętam” (około **39%**), co może świadczyć o trudności w jednoznacznym przypomnieniu sobie takich sytuacji lub o braku wyraźnych doświadczeń związanych ze zgłaszaniem problemów.

„Czy ktoś w szkole kiedykolwiek Cię pocieszył lub pomógł w sytuacji trudnej?”

Zdecydowana większość respondentów wskazała odpowiedź „tak” – **89 uczniów**, co stanowi około **82%** badanych. Wynik ten świadczy o tym, że znaczna część uczniów **doświadczyła wsparcia emocjonalnego lub pomocy** ze strony osób przebywających w szkole, takich jak nauczyciele, wychowawcy, pedagodzy, psychologowie czy rówieśnicy.

Odpowiedź „nie” zaznaczyło **20 uczniów (około 18%)**. Wynik ten może wskazywać, że część uczniów **nie doświadczyła dotychczas sytuacji wymagającej wsparcia** lub – w niektórych przypadkach – nie otrzymała pomocy w momencie, gdy jej potrzebowała.

Uzyskane rezultaty pokazują, że szkoła w dużym stopniu pełni funkcję **środowiska wspierającego uczniów w sytuacjach trudnych**, co jest istotnym elementem realizacji standardów ochrony małoletnich. Jednocześnie obecność odpowiedzi negatywnych wskazuje na potrzebę dalszego wzmacniania działań ukierunkowanych na **dostępność wsparcia, uważność dorosłych oraz budowanie relacji opartych na zaufaniu**.

Wnioski

1. Wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa – zdecydowana większość uczniów (około 92%) deklaruje, że czuje się bezpiecznie w szkole.
2. Świadomość procedur zgłaszania problemów – większość uczniów (89%) wie, do kogo mogą zgłosić problem, choć około 10% jest w tej kwestii niepewna.
3. Reakcje nauczycieli na niewłaściwe zachowania – uczniowie dostrzegają interwencje nauczycieli (88%), jednak odpowiedź „czasami” wskazuje na potrzebę większej konsekwencji w działaniach wychowawczych.
4. Traktowanie uczniów z szacunkiem – 81% uczniów uważa, że nauczyciele traktują ich z szacunkiem, ale niemal 1/5 badanych odczuwa sytuacje, które mogą być interpretowane jako brak szacunku.
5. Obawy przed zgłoszeniem problemu – prawie co czwarty uczeń (23%) kiedykolwiek bał się zgłosić problem, a dodatkowe 39% nie pamięta takich sytuacji, co wskazuje na potrzebę wzmocnienia poczucia bezpieczeństwa przy zgłaszaniu trudności.
6. Dostępność wsparcia emocjonalnego – większość uczniów (82%) doświadczyła pomocy lub pocieszenia w sytuacji trudnej, co świadczy o funkcjonowaniu szkoły jako środowiska wspierającego, ale 18% uczniów nie odczuło takiego wsparcia.

Rekomendacje

1. Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa – regularne przypominanie uczniom o procedurach bezpieczeństwa oraz rozmowy wychowawcze zwiększające poczucie komfortu i zaufania.
2. Poprawa komunikacji o dostępnych osobach wsparcia – np. plakaty informacyjne, spotkania z pedagogiem lub psychologiem, aby zmniejszyć niepewność uczniów, którzy nie wiedzą, do kogo zgłosić problem.
3. Konsekwentne reagowanie nauczycieli – wprowadzenie jednolitych zasad postępowania wobec niewłaściwych zachowań uczniów, aby wszyscy uczniowie mieli poczucie sprawiedliwości i bezpieczeństwa.
4. Budowanie kultury szacunku w relacjach – szkolenia dla nauczycieli i przypomnienia o empatycznej komunikacji oraz respektowaniu godności ucznia w codziennej pracy.
5. Wzmacnianie zaufania w sytuacjach trudnych – zajęcia, warsztaty lub rozmowy indywidualne pokazujące uczniom, że zgłoszenie problemu jest bezpieczne i prowadzi do wsparcia, nie do negatywnych konsekwencji.
6. Dostępność wsparcia emocjonalnego dla wszystkich uczniów – monitorowanie sytuacji uczniów, którzy nie doświadczyli pomocy, w celu zapewnienia, że każdy uczeń w sytuacji kryzysowej może liczyć na wsparcie psychologiczne lub pedagogiczne.

D. Rodzice

W ankiecie dotyczącej Standardów Ochrony Małoletnich wzięło udział 22 rodziców uczniów szkoły.

Większość rodziców deklaruje, że zna obowiązujące w szkole Standardy Ochrony Małoletnich, choć część z nich wskazuje jedynie częściową znajomość tego dokumentu. Nadal pozostaje grupa rodziców, którzy nie zapoznali się ze standardami, co wskazuje na potrzebę wzmocnienia działań informacyjnych w tym zakresie.

Rodzice bardzo pozytywnie oceniają działania szkoły związane z zapewnieniem bezpieczeństwa dzieci. Wszyscy respondenci uważają, że szkoła dba o bezpieczeństwo uczniów, a zdecydowana większość potwierdza, że szkoła odpowiednio reaguje na problemy wychowawcze oraz sytuacje trudne. Pojedyncze osoby wyraziły wątpliwości co do skuteczności reakcji szkoły, co może stanowić sygnał do dalszej analizy i rozmów.

W zakresie informowania rodziców o działaniach podejmowanych przez szkołę w obszarze bezpieczeństwa, odpowiedzi były bardziej zróżnicowane. Część rodziców czuje się dobrze poinformowana, jednak pojawiły się również głosy wskazujące na potrzebę częstszej i bardziej szczegółowej komunikacji ze strony szkoły. Zdecydowana większość rodziców uważa, że ich dzieci czują się bezpiecznie w szkole. Niektórzy rodzice zaznaczyli jednak, że poczucie bezpieczeństwa dzieci bywa zmienne, co może wynikać z konkretnych sytuacji lub doświadczeń uczniów.

Współpraca z pedagogiem i psychologiem szkolnym została oceniona bardzo dobrze lub dobrze przez rodziców, którzy z tej formy wsparcia korzystali. Część respondentów zaznaczyła, że nie miała dotychczas potrzeby kontaktu ze specjalistami, co może świadczyć o braku problemów wymagających interwencji.

W odpowiedziach otwartych rodzice zwracali uwagę na konkretne obszary wymagające wzmocnienia. Pojawiły się sygnały dotyczące zachowania uczniów w szatniach podczas zajęć wychowania fizycznego, w tym kwestii nadzoru, bezpieczeństwa mienia oraz odpowiednich warunków po zajęciach. Rodzice wskazywali również na potrzebę większej edukacji rodziców w zakresie ochrony dzieci, bezpieczeństwa cyfrowego oraz właściwego korzystania z telefonów komórkowych i Internetu. Zwrócono uwagę na konieczność podejmowania działań profilaktycznych dotyczących bezpieczeństwa w sieci, uzależnień oraz kryzysów psychicznych u dzieci.

Wnioski

1. Rodzice w większości postrzegają szkołę jako miejsce bezpieczne dla swoich dzieci i pozytywnie oceniają działania podejmowane w zakresie ochrony małoletnich. Świadczy to o prawidłowym funkcjonowaniu przyjętych procedur oraz zaangażowaniu kadry w zapewnianie bezpieczeństwa uczniom.

2. Znajomość Standardów Ochrony Małoletnich wśród rodziców jest zróżnicowana. Część rodziców zna dokument w pełni, jednak istotna grupa posiada jedynie częściową wiedzę lub nie zapoznała się ze standardami, co wskazuje na potrzebę lepszego upowszechniania informacji.
 3. Rodzice w większości dostrzegają właściwe reagowanie szkoły na problemy wychowawcze i sytuacje trudne, jednak pojedyncze sygnały wątpliwości wskazują na konieczność dalszego wzmacniania przejrzystości działań interwencyjnych.
 4. Komunikacja szkoły z rodzicami w zakresie działań dotyczących bezpieczeństwa dzieci wymaga dalszego doskonalenia, tak aby wszyscy rodzice czuli się wystarczająco i na bieżąco informowani.
 5. Zgłoszone przez rodziców uwagi dotyczące zachowania uczniów w szatniach podczas zajęć wychowania fizycznego wskazują na potrzebę wzmocnienia nadzoru w tych przestrzeniach oraz doprecyzowania zasad bezpieczeństwa.
 6. Rodzice dostrzegają potrzebę intensyfikacji działań profilaktycznych związanych z bezpieczeństwem cyfrowym, korzystaniem z telefonów komórkowych, zagrożeniami w Internecie, a także z obszarem zdrowia psychicznego dzieci.
-

Rekomendacje

1. Zintensyfikować działania informacyjne skierowane do rodziców dotyczące Standardów Ochrony Małoletnich, m.in. poprzez udostępnienie skróconej i przystępnej wersji dokumentu, omówienie standardów podczas zebrań oraz regularne przypominanie o nich za pośrednictwem dziennika elektronicznego i strony internetowej szkoły.
2. Wzmocnić komunikację z rodzicami w zakresie działań podejmowanych przez szkołę na rzecz bezpieczeństwa uczniów, w tym informować o procedurach reagowania w sytuacjach trudnych oraz dostępnych formach wsparcia.
3. Dokonać analizy organizacji i nadzoru nad szatniami podczas zajęć wychowania fizycznego oraz rozważyć wprowadzenie dodatkowych rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo uczniów i ochronę ich mienia.
4. Kontynuować i rozwijać współpracę z pedagogiem i psychologiem szkolnym, w tym promować wśród rodziców i uczniów dostępność pomocy specjalistycznej oraz zakres udzielanego wsparcia.
5. Zintensyfikować działania profilaktyczne skierowane do uczniów i rodziców w obszarze bezpieczeństwa w sieci, odpowiedzialnego korzystania z telefonów komórkowych oraz zapobiegania uzależnieniom i kryzysom psychicznym dzieci.
6. Uwzględnić wyniki ankiety rodziców w okresowym przeglądzie i aktualizacji Standardów Ochrony Małoletnich, zgodnie z obowiązującymi przepisami, tak aby dokument odpowiadał aktualnym potrzebom społeczności szkolnej.

E. Działania profilaktyczne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa oraz zdrowia psychicznego uczniów

Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Jaczowie realizuje systemowe i wieloaspektowe działania profilaktyczne, ukierunkowane na zapewnienie bezpieczeństwa uczniom, przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej oraz wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

W zakresie edukacji dotyczącej bezpieczeństwa i cyberbezpieczeństwa uczniowie uczestniczą w lekcjach oraz zajęciach online poświęconych zagrożeniom w Internecie, w tym cyberprzemocy, ochronie danych osobowych oraz bezpiecznemu korzystaniu z mediów cyfrowych. Działania te są dostosowane do wieku i potrzeb rozwojowych uczniów oraz prowadzone w ramach zajęć wychowawczych, edukacyjnych i profilaktycznych.

Szkoła wdraża i realizuje programy profilaktyczne rekomendowane, w tym m.in. **„Debata”**, **„Unplugged”** oraz **„Archipelag Skarbów”**, których celem jest przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, wzmacnianie kompetencji społecznych oraz budowanie odpowiedzialnych postaw wśród uczniów. Programy te wspierają także działania szkoły w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i kształtowania pozytywnego klimatu społecznego.

Istotnym obszarem działań profilaktycznych są również inicjatywy wzmacniające zdrowie psychiczne uczniów. Szkoła bierze udział w programach takich jak **„Kurs na Odporność”** oraz **„Rówieśnicy”** realizowanym we współpracy z Fundacją *Dajemy Dzieciom Siłę*. Działania te koncentrują się na rozwijaniu odporności psychicznej, umiejętności radzenia sobie z emocjami, budowaniu poczucia własnej wartości oraz wspieraniu relacji rówieśniczych.

Realizowane działania profilaktyczne mają charakter ciągły i spójny z Programem wychowawczo-profilaktycznym szkoły. Ich różnorodność i zakres potwierdzają systemowe podejście placówki do zapewniania bezpieczeństwa uczniów oraz wspierania ich dobrostanu psychicznego.

Wnioski

1. Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Jaczowie realizuje spójny i systematyczny program działań profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa, cyberbezpieczeństwa, przeciwdziałania przemocy rówieśniczej oraz wzmacniania zdrowia psychicznego uczniów.
2. Działania profilaktyczne są zgodne z Programem wychowawczo-profilaktycznym szkoły i obejmują zarówno edukację uczniów, jak i współpracę z instytucjami zewnętrznymi.

3. Uczniowie mają dostęp do różnorodnych form wsparcia, w tym zajęć edukacyjnych, programów rekomendowanych oraz inicjatyw wzmacniających odporność psychiczną i kompetencje społeczne.
4. Realizacja programów rekomendowanych oraz udział szkoły w ogólnopolskich inicjatywach profilaktycznych świadczą o świadomym i odpowiedzialnym podejściu placówki do ochrony małoletnich.
5. Brak zgłoszeń interwencyjnych w bieżącym roku szkolnym może wskazywać na skuteczność podejmowanych działań profilaktycznych oraz sprzyjający klimat wychowawczy szkoły.

Rekomendacje

1. Kontynuować realizację dotychczasowych działań profilaktycznych, w tym programów rekomendowanych oraz zajęć edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa i cyberbezpieczeństwa.
2. Systematycznie wzmacniać kompetencje uczniów w zakresie rozpoznawania zagrożeń oraz korzystania z dostępnych form pomocy i wsparcia w sytuacjach trudnych.
3. Utrzymywać współpracę z instytucjami i organizacjami zewnętrznymi realizującymi działania na rzecz zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

4. Dbać o stałą aktualizację treści profilaktycznych, dostosowując je do zmieniających się zagrożeń, w szczególności w obszarze funkcjonowania uczniów w środowisku cyfrowym.
5. Monitorować skuteczność podejmowanych działań profilaktycznych poprzez bieżącą analizę potrzeb uczniów oraz okresowe ewaluacje realizowanych programów.

F. Organizacja przestrzeni i funkcjonowania szkoły

Przestrzenie wspólne w szkole są dobrze zorganizowane i nadzorowane. Kluczowe miejsca, takie jak korytarze, szatnie, sale gimnastyczne oraz miejsca zabaw i rekreacji, objęte są systemem monitoringu, co zwiększa poczucie bezpieczeństwa uczniów oraz pozwala na szybką reakcję w sytuacjach wymagających uwagi.

Szkoła zapewnia dyżury nauczycielskie w czasie przerw, zajęć dodatkowych oraz w miejscach, w których uczniowie przebywają poza salami lekcyjnymi. Obecność dorosłych w tych przestrzeniach pozwala na stałe wsparcie dzieci, nadzór nad zachowaniami uczniów oraz reagowanie w sytuacjach wymagających interwencji.

Dostęp osób zewnętrznych do budynków jest kontrolowany – w obu budynkach funkcjonuje system domofonowy, dzięki któremu nikt z zewnątrz nie może wejść swobodnie. Osoby odwiedzające szkołę są sprawdzane i identyfikowane przed wejściem. W przypadku firm zewnętrznych realizujących różne zadania w ramach programu wychowawczo-

profilaktycznego, szkoła weryfikuje również ich pracowników pod kątem rejestru karnego oraz rejestru przestępców seksualnych. Takie procedury zapewniają, że wszystkie osoby z zewnątrz, które mają kontakt z uczniami, są odpowiednio sprawdzone i nie stanowią zagrożenia. Dodatkowo w szkole wyraźnie oznaczone są miejsca niedozwolone dla uczniów, takie jak pomieszczenia techniczne czy administracyjne, które pozostają dostępne wyłącznie dla pracowników. Wyznaczenie tych stref oraz stały nadzór dorosłych przyczyniają się do bezpiecznego i uporządkowanego funkcjonowania całej placówki.

Dzięki tym rozwiązaniom szkoła zapewnia uczniom bezpieczne środowisko, w którym mogą swobodnie poruszać się po placówce, a jednocześnie istnieje skuteczny nadzór dorosłych nad przestrzeniami wspólnymi i nad działaniami osób zewnętrznych.

Wnioski

1. Przestrzenie wspólne w szkole są dobrze zorganizowane, a monitoring obejmuje kluczowe miejsca, co sprzyja bezpieczeństwu uczniów.
2. Dyżury nauczycielskie i obecność dorosłych w miejscach wspólnych pozwalają na skuteczny nadzór nad uczniami oraz szybkie reagowanie w sytuacjach wymagających uwagi.

- 4.
3. System domofonowy skutecznie ogranicza swobodny dostęp osób zewnętrznych do budynków, a procedury sprawdzania odwiedzających oraz pracowników firm zewnętrznych zapewniają dodatkową ochronę uczniów.
Wyraźnie oznaczone strefy niedozwolone dla uczniów oraz ograniczony dostęp do pomieszczeń technicznych i administracyjnych wspierają bezpieczne funkcjonowanie szkoły.
5. Obserwacje wskazują na zasadność stałego monitorowania przestrzeni szkolnej oraz procedur związanych z bezpieczeństwem uczniów, aby utrzymywać wysoki poziom ochrony w codziennej pracy szkoły.

Rekomendacje

1. Kontynuować systematyczny nadzór nad przestrzeniami wspólnymi, utrzymując dyżury nauczycielskie w miejscach, gdzie przebywają uczniowie w czasie przerw i zajęć dodatkowych.
2. Utrwalać i przypominać procedury związane z kontrolą osób zewnętrznych, w tym stosowanie systemu domofonowego oraz weryfikację pracowników firm zewnętrznych w rejestrze karnym i rejestrze przestępców seksualnych.
3. Regularnie przeglądać i aktualizować oznaczenia stref niedozwolonych dla uczniów, aby granice dostępnych przestrzeni były jasne i czytelne.
4. Dbać o monitoring kluczowych miejsc i okresowo oceniać jego skuteczność, tak aby zapewnić bezpieczeństwo wszystkim uczniom i pracownikom szkoły.
5. Wdrażać działania edukacyjne i informacyjne dla uczniów dotyczące bezpiecznego korzystania ze wszystkich przestrzeni szkolnych, w tym przypomnianie zasad dotyczących stref tylko dla pracowników.

G. Mocne strony szkoły

1. Wysoki poziom znajomości i stosowania Standardów Ochrony Małoletnich

Zarówno pracownicy szkoły, jak i rodzice wykazują świadomość obowiązujących standardów i procedur ochrony dzieci. Personel potrafi rozpoznawać symptomy zagrożenia i wie, jak reagować w sytuacjach trudnych.

4.

2. Bezpieczne środowisko fizyczne

Przestrzenie wspólne są dobrze zorganizowane i nadzorowane. Kluczowe miejsca, takie jak korytarze, szatnie, sale gimnastyczne i miejsca rekreacji, objęte są monitoringiem, co zwiększa bezpieczeństwo uczniów.

3. Efektywny nadzór dorosłych

Dyżury nauczycielskie w czasie przerw, zajęć dodatkowych oraz w miejscach, gdzie przebywają uczniowie, zapewniają stały nadzór, wspierają bezpieczeństwo dzieci i umożliwiają szybką reakcję w sytuacjach wymagających uwagi.

Kontrola dostępu osób zewnętrznych

System domofonowy w obu budynkach skutecznie ogranicza swobodny dostęp osób z zewnątrz. Dodatkowo pracownicy firm zewnętrznych są weryfikowani pod kątem rejestru karnego i rejestru przestępców seksualnych, co zwiększa ochronę uczniów.

5. Wyraźne oznaczenie stref i przestrzeni niedozwolonych dla uczniów

Pomieszczenia techniczne i administracyjne pozostają dostępne wyłącznie dla pracowników, co wspiera bezpieczne funkcjonowanie szkoły i ułatwia kontrolę nad dostępem do poszczególnych stref.

6. Skuteczna komunikacja i współpraca z rodzicami

Ankiety pokazują, że rodzice w dużej mierze czują się dobrze poinformowani o działaniach szkoły w zakresie bezpieczeństwa i pozytywnie oceniają współpracę z pedagogiem i psychologiem szkolnym.

7. Stałe doskonalenie działań profilaktycznych

Szkoła uwzględnia działania wychowawczo-profilaktyczne, w tym edukację w zakresie bezpieczeństwa w sieci, odpowiedzialnego korzystania z telefonów komórkowych oraz wsparcie psychologiczne dla uczniów.

8. Spójny i czytelny system procedur

Standardy Ochrony Małoletnich są przejrzyste, zrozumiałe i dostosowane do realiów funkcjonowania szkoły. Personel nie zgłasza zastrzeżeń co do treści dokumentu, co świadczy o jego praktycznej użyteczności.

4.

G. Obszary wymagające poprawy

1. Wzmocnienie komunikacji z rodzicami

Część rodziców deklaruje, że nie czuje się w pełni informowana o działaniach szkoły związanych z bezpieczeństwem i ochroną dzieci. Warto rozważyć częstsze i bardziej szczegółowe raportowanie działań szkoły, np. poprzez stronę internetową, spotkania tematyczne lub informacje w dzienniku elektronicznym.

2. Kontynuacja edukacji rodziców i uczniów w zakresie bezpieczeństwa cyfrowego

Rodzice wskazują na potrzebę szkoleń i edukacji dotyczącej korzystania z telefonów komórkowych, bezpieczeństwa w sieci oraz zagrożeń wynikających z niewłaściwego

korzystania z mediów elektronicznych. Z doświadczeń szkoły wynika, że rodzice pomimo zaproszeń nie przychodzą na spotkania.

3. Wzmocnienie edukacji uczniów dotyczącej zgłaszania zagrożeń

Warto przypominać uczniom o dostępnych formach zgłaszania niepokojących sytuacji oraz zapewnić im poczucie bezpieczeństwa i pewności, że ich sygnały są traktowane poważnie.

4. Zwiększenie świadomości pracowników niepedagogicznych

Personel administracyjny i obsługi powinien być systematycznie informowany i szkolony w zakresie Standardów Ochrony Małoletnich oraz procedur reagowania w sytuacjach zagrożenia.

5. Rozwój działań profilaktycznych i wsparcia psychologicznego

Rodzice zgłaszają potrzebę zwiększenia działań z zakresu profilaktyki uzależnień, kryzysów psychicznych u dzieci oraz poradnictwa wychowawczego. Szkoła zapewnia takie działania, jednak rodzice z nich nie korzystają.

6. Ciągłe monitorowanie procedur i praktyk ochrony małoletnich

Mimo wysokiego poziomu świadomości wśród pracowników, rekomenduje się regularne przeglądy standardów, szkolenia przypominające i weryfikację przestrzegania zasad w praktyce, aby utrzymać wysoki poziom bezpieczeństwa i uważności w codziennej pracy.

7. Potrzeba dalszej edukacji dotyczącej bezpieczeństwa online

Zarówno uczniowie, jak i rodzice powinni być nadal objęci systematycznymi działaniami edukacyjnymi w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu, mediów społecznościowych i aplikacji cyfrowych.

6. Podsumowanie

Ewaluacja wykazała, że Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Jaczowie realizuje standardy ochrony małoletnich na wysokim poziomie. Wskazane obszary wymagające wzmocnienia mają charakter doskonalący i nie wpływają na ogólne bezpieczeństwo uczniów.

W ramach podnoszenia jakości ochrony małoletnich w szkole wprowadzono zmiany w dokumencie – dodano nowy Rozdział II dotyczący procedur zatrudniania i weryfikacji osób zewnętrznych oraz nowy Rozdział IX obejmujący konsultacje społeczności szkolnej w zakresie standardów ochrony małoletnich. Kontynuacja szkoleń dla pracowników i wzmacnianie komunikacji z rodzicami pozwolą na dalsze podnoszenie poziomu bezpieczeństwa i jakości działań szkoły w zakresie ochrony małoletnich.